Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

# Kronika krajowa

(za rok 1957)

## Nagrody Polskiego Towarzystwa Matematycznego

W roku 1957 nagrodę im. S. Banacha otrzymał Andrzej Grzegorczyk, nagrodę im. S. Mazurkiewicza — Stanisław Łojasiewicz, nagrodę im. S. Zaremby — Mieczysław Warmus.

Nagrody Młodych otrzymali: Bogdan Bojarski, Andrzej Hulanicki, Andrzej Lasota, Aleksander Pełczyński i Andrzej Schinzel.

## Przyznane stopnie naukowe

Doc. dr Stanisław Łojasiewicz uzyskał stopień doktora nauk na podstawie pracy doktorskiej, na którą składa się zespół dwu prac z zakresu teorii dystrybucji: *Sur la valeur et la limite d'une distribution en un point* i *Sur la fixation des variables dans une distribution*. Obrona dysertacji doktorskiej odbyła się dnia 28 czerwca 1957 r. w Instytucie Matematycznym Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Referentami byli prof. dr Jan Mikusiński i prof. dr Roman Sikorski.

Prof. dr Jacek Szarski uzyskał stopień doktora nauk matematycznych na podstawie pracy doktorskiej, na którą składa się zespół sześciu prac z zakresu nierówności różniczkowych oraz ich zastosowań. Obrona dysertacji doktorskiej odbyła się dnia 28 czerwca 1957 r. w Instytucie Matematycznym Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Referentami byli prof. dr Mieczysław Biernacki i prof. dr Tadeusz Ważewski.

Józef Łukaszewicz uzyskał stopień kandydata nauk matematycznych na podstawie pracy *O dochodzeniu ojcostwa*. Obrona pracy odbyła się dnia 28 stycznia 1957 r. na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego im. Bolesława Bieruta. Promotorem był prof. dr Hugo Steinhaus, referentami byli prof. dr Jan Czekanowski i prof. dr Marek Fisz.

Adam Rybarski uzyskał stopień kandydata nauk matematycznych na podstawie pracy *Metody wariacyjne w teorii generatora synchronicznego*. Obrona pracy odbyła się dnia 10 maja 1957 r. w Instytucie

Matematycznym Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Promotorem był prof. dr Stefan Drobot, referentami byli: prof. dr Paweł Jan Nowacki, prof. dr Witold Pogorzelski i prof. dr Władysław Ślebodziński.

Abraham Goetz uzyskał stopień kandydata nauk matematycznych na podstawie pracy *Metryki i miary niezmiennicze w grupach topologicznych i w przestrzeniach jednorodnych*. Obrona pracy odbyła się dnia 28 czerwca 1957 r. w Instytucie Matematycznym Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Promotorem był prof. dr Władysław Ślebodziński, referentami byli prof. dr Stanisław Hartman i prof. dr Roman Sikorski.

Andrzej Krzywicki uzyskał stopień kandydata nauk matematycznych na podstawie pracy *Sur la force frontale exercée sur un obstacle par un liquide visqueux compressible*. Obrona pracy odbyła się dnia 29 czerwca 1957 r. na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego im. Bolesława Bieruta. Promotorem był prof. dr Jan Rzewuski, referentami byli prof. dr Stefan Drobot i prof. dr Witold Wolibner.

## Przyznane tytuły naukowe

Centralna Komisja Kwalifikacyjna dla Pracowników Nauki przyznała w 1957 roku następujące tytuły naukowe:

### PROFESOR ZWYCZAJNY

prof. nadzw. dr Stanisław Jaśkowski z Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu,

prof. nadzw. dr Jerzy Łoś z Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu,

prof. nadzw. dr Roman Sikorski z Wydziału Matematyki i Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego;

### PROFESOR NADZWYCZAJNY

doc. dr Marek Fisz z Wydziału Matematyki i Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego,

doc. dr Julian Perkal z Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego im. Bolesława Bieruta,

doc. dr Helena Rasiowa z Wydziału Matematyki i Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego;

### DOCENT

mgr Tadeusz Czechowski z Wydziału Ogólno-ekonomicznego Szkoły Głównej Planowania i Statystyki,

dr Halina Grużewska z Instytutu Matematycznego Polskiej Akademii Nauk w Warszawie,

kand. n. Jan Jaworowski z Wydziału Matematyki i Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego,

kand. n. Józef Łukaszewicz z Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego im. Bolesława Bieruta,

kand. n. Kazimierz Urbanik z Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego im. Bolesława Bieruta,

kand. n. Stefan Zubrzycki z Instytutu Matematycznego Polskiej Akademii Nauk, Oddziału we Wrocławiu.

### Zmarli

doc. dr Bronisław Czerwiński (Gdańsk).

zast. prof. Ignacy Roliński (Łódź).

### Konferencje naukowe

W dniach 8-19 stycznia 1957 roku odbyła się w Zakopanem konferencja analizy funkcjonalnej. Celem konferencji było omówienie aktualnego stanu tych działów analizy funkcjonalnej, z którymi są związane badania matematyków polskich. W konferencji wzięło udział 69 osób. W czasie konferencji wygłoszono 10 referatów i 40 komunikatów.

W dniach 16-18 maja 1957 roku odbyła się w Warszawie konferencja analizy harmonicznej, zorganizowana przez Instytut Matematyczny PAN, w której uczestniczyło 50 osób. W czasie konferencji wygłoszono 6 referatów.

W dniach 21-22 października 1957 roku odbyła się we Wrocławiu konferencja matematyczno-medyczna, zorganizowana przez Dział Zastosowań Przyrodniczych i Gospodarczych Instytutu Matematycznego PAN. Celem konferencji było omówienie wyników i metod matematycznych w zastosowaniu do medycyny oraz postawienie zagadnień medycznych wymagających rozwiązań matematycznych. Na konferencji wygłoszono dwa dwuczęściowe referaty i 3 komunikaty.

### Przyjazdy gości zagranicznych

W dniu 16 stycznia 1957 roku przyjechał do Polski na półroczny okres John W. Addison z Institute for Advanced Study w Princeton. Celem wizyty było zapoznanie się z obecnymi badaniami polskimi w zakresie logiki matematycznej i algebry. W czasie pobytu dr Addison nawiązał ścisłą współpracę z Działem Podstaw Matematyki IM PAN oraz ośrodkiem toruńskim. Wygłosił odczyty w Warszawie i Toruniu.

W marcu przebywał w Polsce Aloiz Švec (Libeřec). W czasie swego pobytu wygłosił odczyty w Krakowie i Wrocławiu.

Antoni Zygmund (były docent Uniwersytetu Warszawskiego i profesor Uniwersytetu Wileńskiego) profesor Uniwersytetu w Chicago przebywał w Polsce od 2 kwietnia do 7 czerwca 1957 r. na zaproszenie Instytutu Matematycznego PAN.

W czasie swego pobytu w Warszawie prof. Zygmund wygłosił cykl odczytów pt. *Interpolacja operacji liniowych* oraz odczyt na posiedzeniu PTM. Oprócz tego prof. Zygmund odwiedził ośrodki matematyczne w Łodzi, Poznaniu, Toruniu, Wrocławiu i Gdańsku. W każdym z tych ośrodków prof. Zygmund miał odczyty.

W kolokwium z analizy harmonicznej (16-18 maja 1957 r.), zorganizowanym przez Instytut Matematyczny PAN, na zaproszenie Instytutu wzięli udział i wygłosili referaty Szolem Mandelbrojt (profesor Collegè de France, Paryż), K. Chandrasekharan (dyrektor wydziału matematycznego Tata Institute of Fundamental Research w Bombaju), M. H. Stone (profesor Uniwersytetu w Chicago).

Przed kolokwium profesorowie ci odwiedzili ośrodki matematyczne w Krakowie (11-13 maja), gdzie odczyt wygłosił prof. Chandrasekharan i we Wrocławiu (13-15 maja), gdzie wszyscy trzej mieli referaty. Ponadto prof. Mandelbrojt miał odczyt w Lublinie.

Od 7 maja do 9 czerwca 1957 r. przebywał w Polsce na zaproszenie Instytutu Matematycznego PAN Raphael Salem, profesor Sorbony. Odczyt pt. *Analiza spektralna funkcji ciągłych na linii prostej* został wygłoszony na posiedzeniu PTM.

W maju 1957 r. przebywał w Polsce na zaproszenie Uniwersytetu Warszawskiego Olaf Hanner ze Sztokholmu. W czasie swego pobytu w Warszawie wygłosił referat pt. *Intersection of translates of convex bodies*. Oprócz tego odwiedził ośrodki matematyczne w Krakowie i Wrocławiu, gdzie wygłosił 2 referaty.

Miroslav Sova z Pragi przebywał w Polsce w ramach współpracy naukowej od 6 maja do 14 czerwca 1957 r. Był kolejno w Warszawie, Poznaniu i we Wrocławiu. We wszystkich tych ośrodkach wygłosił referaty związane z analizą funkcjonalną i rachunkiem prawdopodobieństwa.

Giovanni Sansone, profesor uniwersytetu we Florencji, na zaproszenie Instytutu Matematycznego PAN przebywał w Polsce wraz z żoną od 7 do 16 czerwca 1957 r. Po krótkim pobycie w Warszawie, gdzie wygłosił odczyt z równań różniczkowych, wyjechał do Krakowa, gdzie znajduje się główny w Polsce ośrodek badań z zakresu równań różniczko-

wych. W Krakowie prof. Sansone wygłosił referat pt. *Sur une équation non-linéaire des orbites dans un synchrotrone* składający się z dwu części.

J. Aczel, profesor uniwersytetu w Debrecen przebywał w Polsce od 30 lipca do 3 września.

W ramach współpracy między Akademiami Nauk Chińską i Polską Instytut Matematyczny PAN gościł w czasie od 19 września do 6 grudnia 1957 r. profesora Wu Wen Tsina. W czasie swego pobytu w Warszawie wygłosił on cykl wykładów na temat topologicznego zanurzania zbiorów w przestrzeniach euklidesowych. Ponadto prof. Wu Wen Tsin odwiedził ośrodki matematyczne w Krakowie i Wrocławiu, gdzie wygłosił referaty.

Ambikeshwar Sharma, lektor matematyki na Uniwersytecie w Lucknow (Indie) otrzymał stypendium Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego i przebywał w Polsce od dnia 31 sierpnia do 22 listopada 1957 roku.

Bojan Penkow z Bułgarii przebywał w Polsce od 1 października do 27 listopada. W Warszawie współpracował z Grupą Statystycznej Kontroli Jakości Instytutu Matematycznego PAN. Trzy tygodnie gościł we Wrocławiu.

Peter Szüsz z Budapesztu przebywał w Polsce w październiku 1957 r. W czasie swego pobytu odwiedził ośrodki matematyczne w Warszawie, Poznaniu, Wrocławiu, Krakowie i Toruniu.

Ákos Császár z Budapesztu bawił w Polsce również w październiku. W czasie pobytu w Warszawie wygłosił dwa odczyty z zakresu topologii i teorii funkcji rzeczywistych. Ponadto odwiedził ośrodki matematyczne w Krakowie i Wrocławiu.

W październiku przebywał w Polsce J. Mařik z Pragi. W czasie swego pobytu wygłosił on w Poznaniu odczyt pt. *O metodzie iteracji dla układu równań liniowych.*

W ramach współpracy naukowej między Akademiami Nauk Jugosłowiańską i Polską przebywał w Polsce od 25 października do 8 listopada 1957 r. Stanko Biliński, profesor geometrii na wydziale matematycznym Uniwersytetu w Zagrzebiu. W czasie swego pobytu odwiedził ośrodki matematyczne w Warszawie, Krakowie i Wrocławiu, gdzie wygłosił referaty.

Na zaproszenie Uniwersytetu Jagiellońskiego w listopadzie 1957 r. przebywali w Polsce Miroslav Laitoch z Ołomuńca i František Nožička z Pragi. W czasie swego pobytu w Krakowie wygłosili oni referaty. Odwiedzili również ośrodek warszawski.

Na zaproszenie Instytutu Matematycznego PAN przebywał w Polsce od 12 do 30 listopada 1957 r. Stefan Schwarz z Bratysławy, członek Słowackiej Akademii Nauk. W czasie swego pobytu w Warszawie wygłosił odczyt pt. *Miara niezmiennicza na półgrupach*. Ponadto odwiedził Toruń, Poznań i Wrocław, gdzie wygłosił odczyty.

Na zaproszenie Uniwersytetu Warszawskiego przebywał w Polsce od 9 do 20 grudnia 1957 r. Gheorgiu Gheorge, rektor Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Timisoara. W czasie swego pobytu odwiedził on również ośrodek krakowski.

### Wyjazdy zagraniczne uczonych polskich

Kronika nie zawiera zasadniczo wyjazdów nieukończonych w 1957 roku.

W czasie od 17 grudnia 1956 roku do 15 maja 1957 roku przebywał w Moskwie Kazimierz Urbanik, pracując w Instytucie Matematycznym im. Stiekłowa Akademii Nauk ZSRR. W styczniu w Leningradzie uczestniczył w konferencji poświęconej rachunkowi prawdopodobieństwa i teorii informacji.

Tadeusz Leżański przebywał w ZSRR od 28 lutego do 29 maja 1957 r. W czasie swego pobytu w Moskwie współpracował z prof. Gelfandem oraz fizykiem prof. Bogoliubowem.

Wacław Sierpiński był członkiem delegacji Polskiej Akademii Nauk, która w lutym 1957 r. udała się do Jugosławii celem zawarcia umowy między Akademiami Polską a Jugosłowiańską w Zagrzebiu, Serbską w Belgradzie oraz Słoweńską w Lublanie.

W Zagrzebiu i Lublanie prof. Sierpiński wygłosił odczyt pt. *Les mathématiques en Pologne*, który został opublikowany w Chorwacji.

W dniu 21 marca 1957 r. wiceprezes PAN Kazimierz Kuratowski wziął udział w sesji Niemieckiej Akademii Nauk poświęconej Eulerowi. Prof. Kuratowski wygłosił odczyt pt. *Über die Konvergenz von Mengen*. Z Berlina udał się do Belgii (22 do 29 marca) na zaproszenie Institut des Hautes Etudes de Belgique, Centre Belge de Recherches Mathématiques i Uniwersytetu Katolickiego w Louvain. Podczas pobytu wygłosił cztery referaty: *Sur les fonctions complexes de variable complexe. Généralization de quelques théoremes sur l'invariance topologiques dans l'espace euclidien. Sur les relations topologiques entre les fonctions analytiques et les fonctions continues. L'organisation de la recherche mathématique en Pologne.*

Następnie prof. Kuratowski pojechał do Holandii (od 30 marca do 4 kwietnia 1957 r.). W Amsterdamie na zaproszenie Mathematisch Cen-

trum powtórzył pierwsze dwa odczyty wygłoszone w Belgii. W Utrechcie na zaproszenie Uniwersytetu wziął udział w konferencji topologicznej, na której wygłosił odczyt pt. *The problem of compactness for spaces of closed subsets of a given space.*

Od 5 do 19 kwietnia 1957 r. przebywał w NRD Stanisław Gołąb, wygłaszając referaty w Berlinie, Halle, Jenie, Dreźnie i Lipsku.

W czasie od 14 do 18 kwietnia 1957 r. Edward Marczewski i Wacław Sierpiński, jako delegaci Polskiej Akademii Nauk, wzięli udział w Leningradzie w uroczystościach poświęconych 250-leciu urodzin Eulera. Na uroczystościach tych przemówienie w imieniu Polskiej Akademii Nauk wygłosił prof. Sierpiński.

Stefan Drobot wziął udział w corocznie organizowanym Zjeździe Towarzystwa Matematyki Stosowanej i Mechaniki (GAMM) w Hamburgu (23-27 kwiecień 1957 r.). Na sekcji hydromechaniki prof. Drobot wygłosił komunikat pt. *Ein Variationsprinzip der Hydromechanik.*

Od 24 kwietnia do 24 lipca przebywał w Chinach na zaproszenie Instytutu Matematycznego Chińskiej Akademii Nauk Marek Fisz. W czasie pobytu w Pekinie prof. Fisz prowadził w Instytucie dwa razy tygodniowo seminarium, poświęcone zagadnieniom rachunku prawdopodobieństwa i statystyki matematycznej. Oprócz tego prof. Fisz prowadził na uniwersytecie pekińskim wykład ze statystyki matematycznej dla studentów. Ponadto odwiedził Hanchow i Szanghaj, gdzie wygłosił referat pt. *Nowe metody w teorii twierdzeń granicznych.*

Krzysztof Tatarkiewicz przebywał w okresie od maja do sierpnia 1957 r. w Szwajcarii na zaproszenie Politechniki w Zurychu.

Adam Bielecki przebywał w Czechosłowacji od 13 maja do 9 czerwca delegowany przez Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Prof. Bielecki wygłosił odczyty na posiedzeniach Jednoty Matematikov a Fyzikov w Pradze, Brnie i Bratysławie.

W dniach od 26 maja do 2 czerwca 1957 roku Jan Mikusiński wziął udział w uroczystościach jubileuszowych 250-lecia Wyższej Szkoły Technicznej w Pradze i konferencji naukowej zorganizowanej z tej okazji. W czasie konferencji prof. Mikusiński wygłosił odczyt pt. *O zastosowaniach rachunku operatorów w elektrotechnice.*

Na międzynarodową konferencję funkcji analitycznych w Helsinkach (od 12 do 18 sierpnia 1957 r.) wyjechała delegacja Instytutu Matematycznego PAN w składzie: Mieczysław Biernacki, Zygmunt Charzyński i Franciszek Leja. W czasie konferencji delegaci polscy

wygłosili następujące referaty i komunikaty: M. Biernacki, *Sur les moyennes et sur extréma des modules* oraz *Sur les travaux de la théorie des fonct'ons en Pologne*; Z. Charzyński, *Über die algebraische schlichte Funktionen*; F. Leja, *Points extrémaux des ensembles et leurs application dans la théorie des fonctions.*

W konferencji na temat „Różne pojęcia konstruowalności w matematyce" (Amsterdam od 26 do 31 sierpnia 1957 r.) brali udział następujący matematycy polscy: Stanisław Jaśkowski, Andrzej Mostowski, Helena Rasiowa, Roman Sikorski, Andrzej Grzegorczyk i Andrzej Ehrenfeucht. W czasie konferencji wygłosili oni następujące referaty: A Grzegorczyk, *Some approaches to the constructive analysis*; A. Mostowski, *O stopniach konstruktywności*; H. Rasiowa, *Algebraische Charakterisierung der intuitionistischen Logik mit starker Negation*; H. Rasiowa i R. Sikorski, *Formalisierte, intuitionistische elementare Theorien*; R. Sikorski, *Der Heytingsche Prädikatenkalkul und metrische Räume.*

Stanisław Hartman przebywał w Holandii od 22 sierpnia do 30 września 1957 r. delegowany przez Instytut Matematyczny PAN. Większość czasu przebywał w Utrechcie, gdzie na konwersatorium z teorii grup miał odczyt na temat swojej wspólnej pracy z A. Hulanickim pt. *O podgrupach serwantnych i dualnych do nich.* W Amsterdamie wygłosił odczyt pt. *O formach normalnych w sensie Chińczyna* i drugi na temat prac konwersatorium z algebry topologicznej, które prowadzi we Wrocławiu. Na politechnice w Delft prof. Hartman wygłosił odczyt pt. *O pierścieniu miar ze splotem.* Z Holandii udał się do Kopenhagi (od 1 do 11 października 1957 r.) delegowany przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego.

W konferencji poświęconej „Operational Research" w Oxfordzie, która odbyła się w dniach od 2 do 6 września 1957 r., wzięli udział Jan Oderfeld i Czesław Rajski. W czasie konferencji wygłosili oni komunikat na temat prac z tego zakresu prowadzonych w Polsce.

W okresie od 28 sierpnia do 16 października przebywał w Szwecji z ramienia Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego Wiesław Sadowski. Uczestniczył on w odbywającej się w Göteborgu w dniach 26-30 sierpnia 1957 r. konferencji Światowego Towarzystwa Badania Opinii Publicznej. Następnie przebywał w Uppsali. Ponadto doc. Sadowski wygłosił w Sztokholmie referat na temat organizacji i nauczania statystyki w Polsce.

Na zaproszenie Instytutu Matematycznego Chińskiej Akademii Nauk przebywał w Chinach od 5 września do 13 grudnia 1957 r. Kazimierz Urbanik. W czasie pobytu w Pekinie doc. Urbanik prowadził w Instytucie Matematycznym ChAN seminarium poświęcone teorii uogól-

nionych procesów stochastycznych oraz wykład na uniwersytecie pekińskim poświęcony elementarnej teorii procesów stochastycznych. Ponadto doc. Urbanik odwiedził Hanchow, Kanton i Szanghaj, gdzie wygłosił odczyt o rachunku prawdopodobieństwa na grupach topologicznych.

Na doroczny zjazd Deutscher Mathematiker Vereinigung (w dniach 9-14 września 1957 r.) wyjechała delegacja Instytutu Matematycznego PAN w składzie: Karol Borsuk, Jacek Szarski, Krzysztof Maurin. W czasie konferencji delegaci polscy wygłosili następujące referaty: K. Borsuk, *Über einige Probleme der anschaulichen Topologie* (wykład plenarny); K. Maurin, *Elliptizität und schwache Halbstetigkeit gewisser Funktionale der Variationsrechnung, mehrfacher Integrale*; J. Szarski, *Differentialungleichungen und ihre Anwendungen.*

A. Czarnota z Politechniki Częstochowskiej przebywał na jesieni 1957 r. kilka tygodni w NRD. W czasie pobytu uczestniczył również w zebraniu DMV.

W czasie od 12 do 19 września Kazimierz Kuratowski i Wacław Sierpiński brali udział w Reunion des Mathématiciens d'Expression Latine w Nicei.

Stefan Rolewicz przebywał w Pradze od 2 do 10 października.

Stefan Zubrzycki przebywał w Pradze od 2 do 30 października 1957 r. W czasie pobytu wygłosił referat na temat wspólnej pracy z prof. Steinhausem.

Od 8 października przez okres 4 tygodni przebywał na Węgrzech Edward Sąsiada. W czasie pobytu wygłosił w Debrecen odczyt pt. *O pewnych problemach w teorii grup abelowych mieszanych* i w Budapeszcie odczyt pt. *O grupach abelowych nierozkładalnych.*

Władysław Orlicz przebywał w Jugosławii od 16 do 31 października 1957 r. W czasie pobytu odwiedził Belgrad, Zagrzeb, Lublanę i Nowy Sad. W Belgradzie wygłosił dwa odczyty: *Über gewisse Verallgemeinerung von Räumen $L^p$ und $l^p$* i *Saksräume und ihre Anwendungen.* Oba odczyty były powtórzone w Zagrzebiu, a pierwszy w Lublanie.

Jan Mikusiński przebywał w Niemczech od 21 do 30 października 1957 r., w Berlinie i Freiburgu. Z Freiburga udał się do Paryża, gdzie przebywał do 11 grudnia 1957 r. W czasie pobytu w Paryżu wygłosił dwa odczyty: *Algèbre de la dèrivée dans les espaces linéaires* i *Le calcul opèrationnel dans l'intervale fini.*

Helena Rasiowa przebywała w Rumunii w ramach umowy o współpracy naukowej od 24 października do 8 listopada 1957 r., odwiedzając

Bukareszt, Jassy i Cluj. W czasie pobytu wygłosiła następujące odczyty: *N-treillis et la logique constructive avec la négation forte. Sur la methodologie des théories intuitionistes. Sur les liens entre certaines logiques non-classiques et la topologie. Théories mathématiques constructive et la topologie.*

Andrzej Ehrenfeucht przebywał w ZSRR od 14 października do 17 grudnia 1957 r. W czasie pobytu w Moskwie wygłosił dwa referaty pod wspólnym tytułem *Nowe metody w zagadnieniach rozstrzygalności* i jeden pt. *Prace polskich matematyków z teorii grup abelowych.*

Mieczysław Biernacki przebywał w Rzymie od 20 listopada do 23 grudnia 1957 r. W czasie pobytu w „Instituto nazionale per le applicazioni del calcolo" wygłosił referat pt. *Sur la position des extrémes relatifs de certaines fonctions composées par des fonctions surharmoniques.*

Stefan Straszewicz, jako przewodniczący Narodowej Podkomisji Nauczania Matematyki przy Polskim Komitecie Narodowym dla Spraw Unii Matematycznej, przebywał w Münster (NRF) od 25 do 28 listopada 1957 r. na zaproszenie H. Behnke, przewodniczącego Międzynarodowej Komisji Nauczania Matematyki.

Na zaproszenie Centre Belge de Recherches Mathématiques Władysław Orlicz wziął udział w kolokwium (Bruksela 18-20 grudzień 1957 r.) poświęconym teorii sumowalności i zagadnieniom pokrewnym. Prof. Orlicz wygłosił tam odczyt pt. *Funktionalanalysis und allgemeine Theorie der linearen Transformationen.* Równocześnie bawił tam S. Knapowski, który przyjechał z Cambridge, gdzie przebywał na stypendium Rockefellera.

Włodzimierz Wrona przebywał w Moskwie i Leningradzie od 14 do 23 grudnia 1957 r. W czasie pobytu wygłosił jeden referat w Moskwie i dwa w Leningradzie.

Konstanty Radziszewski przebywał od połowy grudnia 1956 r. do 15 stycznia 1957 r. w Leningradzie. W czasie pobytu wygłosił referat pt. *O pewnych zagadnieniach dotyczących figur wypukłych.*

### Popularyzacja matematyki

Następujące odczyty popularne wygłosili członkowie Oddziałów PTM w 1957 roku.

Gdańsk. Z. Krygowska (Kraków), *Równoważność wielokątów i wielościanów.* R. Leitner (Warszawa), *Potencjał zespolony i jego zastosowania w fizyce.*

GLIWICE. A. Czarnota, *Teoria prawdopodobieństwa, zasady i zastosowania* (odczyt był wygłoszony w Katowicach i Gliwicach).

POZNAŃ. J. Albrycht, *Babilonia kolebką matematyki.* A. Alexiewicz, *Gry a matematyka.* L. Jeśmanowicz (Toruń), *Kłopoty z nieskończonością.* W. Krzyżniak, *Matematyka jako proces twórczy.*

SZCZECIN. A. Alexiewicz (Poznań), *Gry a matematyka.* S. Gołąb (Kraków), *O kierunkach rozwoju współczesnych teorii matematycznych.* L. Jeśmanowicz (Toruń), *Kłopoty z nieskończonością.*

TORUŃ. L. Dubikajtis, *O Rachowaniu na zdaniach i zbiorach.* S. Jaśkowski, 0:0 = ? L. Jeśmanowicz, *Czy są różne nieskończoności?* J. Łoś, *Co to jest abstrakcja?* J. Słomiński, *Liczby algebraiczne i przestępne.*

WARSZAWA. J. Łoś (Toruń), *Co to jest abstrakcja?* W. Sierpiński, *O niektórych prostych a nierozwiązanych zagadnieniach arytmetyki.* K. Zarankiewicz, *O astronautyce.*

### Współpraca ze szkolnictwem średnim

Współpracując z Wojewódzkimi Ośrodkami dokształcania Kadr Oświatowych członkowie Polskiego Towarzystwa Matematycznego wygłosili w 1957 roku na specjalnych zebraniach Polskiego Towarzystwa Matematycznego oraz na zjazdach i konferencjach nauczycielskich następujące odczyty dla nauczycieli.

GDAŃSK. A. Czeredarek, *Inwersja i niektóre jej zastosowania* (odczyt odbył się w Olsztynie). Z. Krygowska (Kraków), *Nowe tendencje w nauczaniu matematyki z uwzględnieniem sprawozdania z międzynarodowej konferencji UNESCO w Genewie.* K. Monsingiewicz, *O rachunku operatorowym.* S. Rysduchowa, *Grupy i pierścienie* (odczyt odbył się w Słupsku). J. Wołniak, *O pewnych własnościach wielościanów.*

GLIWICE. A. Frylik, *Zadania konstrukcyjne* (odczyt był wygłoszony w Częstochowie). A. Frylik, *Zadania konstrukcyjne w stereometrii* (odczyt był wygłoszony w Zawierciu). J. Lesikiewicz, *Zadania konstrukcyjne metodą miejsc geometrycznych punktów, analizy algebraicznej i podobieństwa figur* (odczyt był wygłoszony w Sosnowcu). J. Lesikiewicz, *Zadania konstrukcyjne w stereometrii* (odczyt był wygłoszony w Katowicach). S. Sedlak, *Rozwiązywanie zadań konstrukcyjnych metodą miejsc geometrycznych i budowy wyrażeń algebraicznych* (odczyt był wygłoszony w Nowych Tychach). S. Sedlak, *Zadania konstrukcyjne* (odczyt był wygłoszony w Zabrzu). S. Sedlak, *Zadania konstrukcyjne w stereometrii* (odczyt był wygłoszony w Tarnowskich Górach i Cieszynie).

KRAKÓW. J. Jodłowski, *Podstawy logiczne nauki o nierównościach* (odczyt był wygłoszony w Katowicach). J. Jodłowski, *Rachunek zdań w nauczaniu matematyki* (odczyt był wygłoszony w Poznaniu). Z. Krygowska, *Mierzenie pól i łuków*. Z. Krygowska, *Mierzenie objętości i pól powierzchni krzywych*. Z. Opial, *Przekształcenia geometryczne grup izometrii*. Z. Opial, *Algebra przekształceń geometrycznych* (odczyt był wygłoszony w Kielcach).

ŁÓDŹ. B. Abramowicz, *Kongruencje i cechy podzielności liczb*. J. Jaroń, *O przekształceniach geometrycznych*. W. Krysicki, *O rachunku prawdopodobieństwa*. L. Mikołajczyk, *Równania trygonometryczne*. L. Włodarski, *Szeregi nieskończone i obliczanie przybliżonych wartości funkcji*.

POZNAŃ. A. Alexiewicz, *Maksima i minima w przyrodzie i technice*. P. Roszko, *O formalizmie w nauczaniu matematyki elementarnej* (odczyt był wygłoszony w Zielonej Górze).

TORUŃ. L. Jeśmanowicz, *Liczby pierwsze*. L. Jeśmanowicz, *Aksjomatyka geometrii* (odczyt był powtórzony w Bydgoszczy). L. Jeśmanowicz, *Aksjomatyka geometrii a nauczanie w szkole średniej* (odczyt był wygłoszony w Bydgoszczy). J. Łoś, *O szyfrach arytmetycznych*.

### Olimpiada matematyczna

W roku 1957 została zakończona VIII Olimpiada Matematyczna. Wzięło w niej udział 1629 zawodników. Do zawodów drugiego stopnia dopuszczono 315, a do trzeciego 64 zawodników. Dyplomy Olimpiady przyznano 17 zawodnikom, a wyróżnienia 5.

### Odczyty dla młodzieży i Koła Międzyszkolne

Oddział Łódzki zorganizował 5 odczytów, Toruński 9. Oddział Gliwicki współpracował z Międzyszkolnymi Kołami Matematycznymi w Gliwicach i Katowicach. Oddział Warszawski prowadził w I półroczu Międzyszkolne Koło Matematyczne. Oddział w Toruniu kierował pracą w Kołach Międzyszkolnych w Toruniu, Bydgoszczy i Grudziądzu. Na zebraniach w tych kołach prelegenci z Torunia wygłosili 26 odczytów. Ponadto Oddział Toruński zorganizował w maju 1957 r. zjazd Studenckich Kół Matematycznych oraz rozpisał konkurs na najlepszą pracę studencką w roku akad. 1956/57. Nagrody otrzymali Z. Ciesielski (Poznań), A. Schinzel (Warszawa), K. Sieklucki (Warszawa) i A. Jankowski (Toruń).